

Resultats destacats. Desembre, 2010

Enquesta de violència masclista a Barcelona

**Ajuntament
de Barcelona**

Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports
Departament de Recerca i Coneixement

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Interior,
Relacions Institucionals i Participació**

Presentació

Enquesta de violència masclista a Barcelona. Edició 2010

Els objectius de l'Enquesta de violència masclista a Barcelona (EVMB)

El Programa de seguretat contra la violència masclista ha promogut un estudi conjunt entre el Departament d'Interior Relacions Institucionals i Participació, l' Institut Català de les Dones i la Regidoria de la Dona de l'Ajuntament de Barcelona amb l'objecte de mesurar l'extensió de la violència masclista entre les dones residents a Barcelona.

L'estudi també proposa iniciar una sèrie d'amidaments periòdics destinats a mesurar l'evolució de la violència masclista en el futur i a avaluar l'eficàcia de les intervencions destinades a eradicar-la.

Àmbits bàsics d'estudi

- ➔ Mesurar la prevalença de les agressions masclistes a l'espai públic
- ➔ Mesurar la prevalença de la discriminació per raó de sexe i l'assetjament sexual a la feina
- ➔ Mesurar la prevalença de les agressions masclistes en les relacions de parella
- ➔ Mesurar la prevalença de les agressions masclistes d'especial gravetat
- ➔ Mesurar les percepcions i els valors dels homes i les dones en l'àmbit de la violència masclista

L'estudi s'ha adreçat a 4.029 dones residents a Barcelona, entre 18 i 70 anys, que viuen en una llar amb telèfon fix i tenen capacitat d'entendre i d'expressar-se en castellà o en català, i a una mostra complementària de 315 homes, de les mateixes característiques, per a estudiar l'evolució de les variables de percepció i valors en ambdós sexes.

Enquesta de violència masclista a Barcelona. Edició 2010

Agraïments: L'EVMC una operació participativa

Col·laboracions en la fase de disseny. Els grups qualitius

Un seguit de professionals i d'entitats especialitzades en l'atenció a dones víctimes de la violència masclista van contribuir al disseny de l'EVMC. Aquesta feina es va canalitzar a través de dos grups, un de professionals i un altre d'entitats- així com d'una sèrie de contactes bilaterals amb experts en la matèria. No podem citar de manera individualitzada totes les col·laboracions rebudes, però sí s'ha de destacar l'atmosfera participativa que va presidir els treballs de disseny de l'EVMC, i citar genèricament tres contribucions fonamentals:

Professionals dels àmbits de joventut, justícia, sanitat, educació, acció social, treball, policia i estadística

Professionals d'entitats especialitzades en l'atenció a dones víctimes de la violència masclista. En primer lloc a EXIL i ENTRE POBLES i CC.OO. que van participar en els grups de treball, però també AADAS, EL SAFAREIG, IRES, TAMAIA, SURT i IGOP que van ser consultades en el procés preparatori.

Persones voluntàries, homes i dones, victimitzades o no, que van realitzar les primeres proves del qüestionari.

Això no obstant, l'equip tècnic d'enquestes del Departament d'Interior Relacions Institucionals i Participació és l'únic responsables del errors o de les limitacions del treball que s'ha dut a terme.

Col·laboracions en el treball de camp, la depuració i l'explotació

Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona:

Control de qualitat, depuració, codificació de preguntes obertes, explotació estadística

Instituto DYM

Realització de la prova pilot i del treball de camp

Departament de Recerca i Coneixement. Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports. Ajuntament de Barcelona

Explotació de les dades per a la ciutat de Barcelona

Percepcions i fets experimentats
A LA VIA PUBLICA

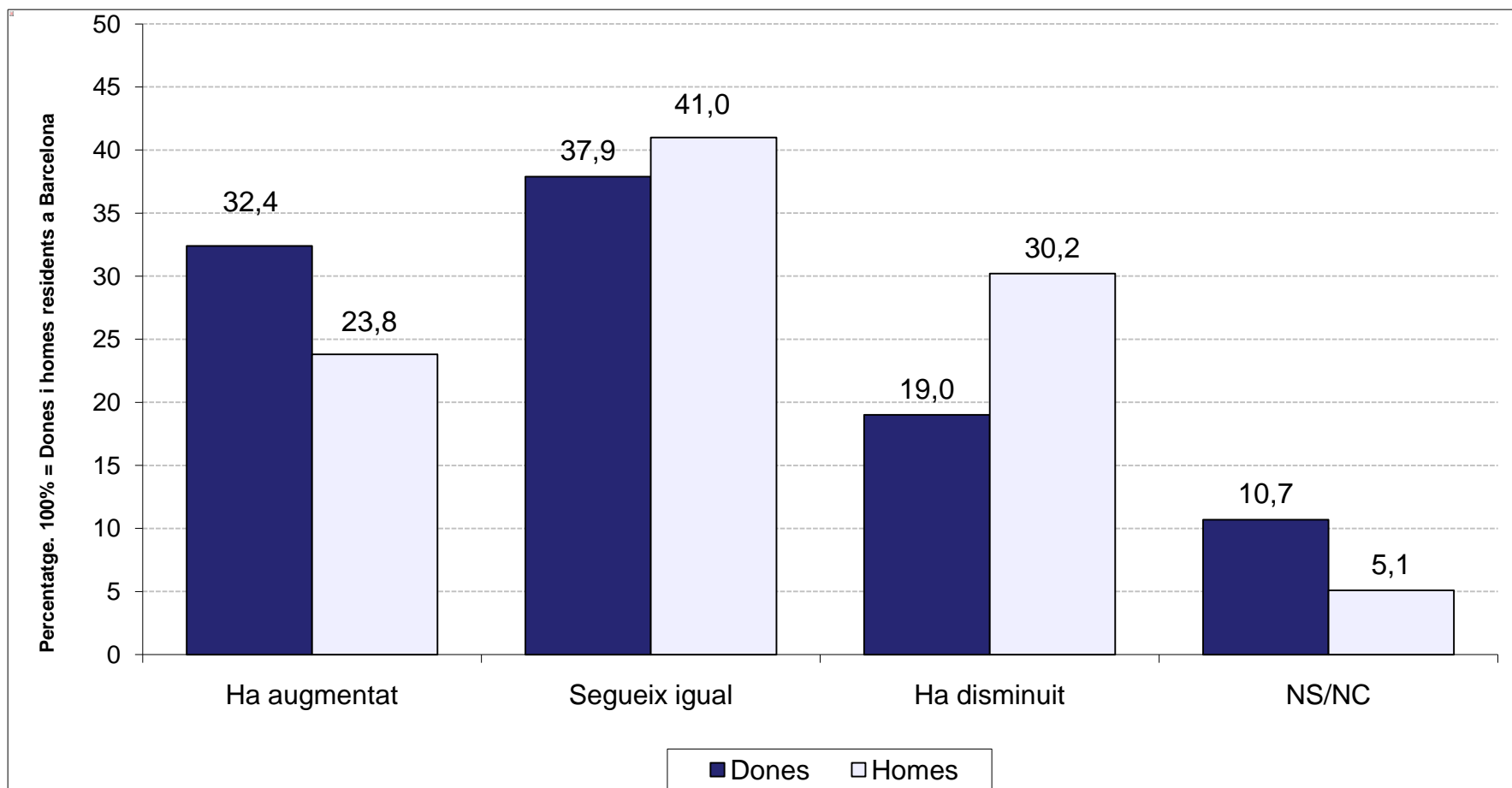
Enquesta de violència masclista a Barcelona. Edició 2010

La percepció de la violència masclista:

L'evolució passada de les agressions masclistes als espais públics

Formulació de la pregunta:

Creu que els comentaris grollers, els acostaments indeguts i altres agressions sexistes que pateixen les dones als espais públics han augmentat, segueixen igual o han disminuït els darrers anys a Barcelona?

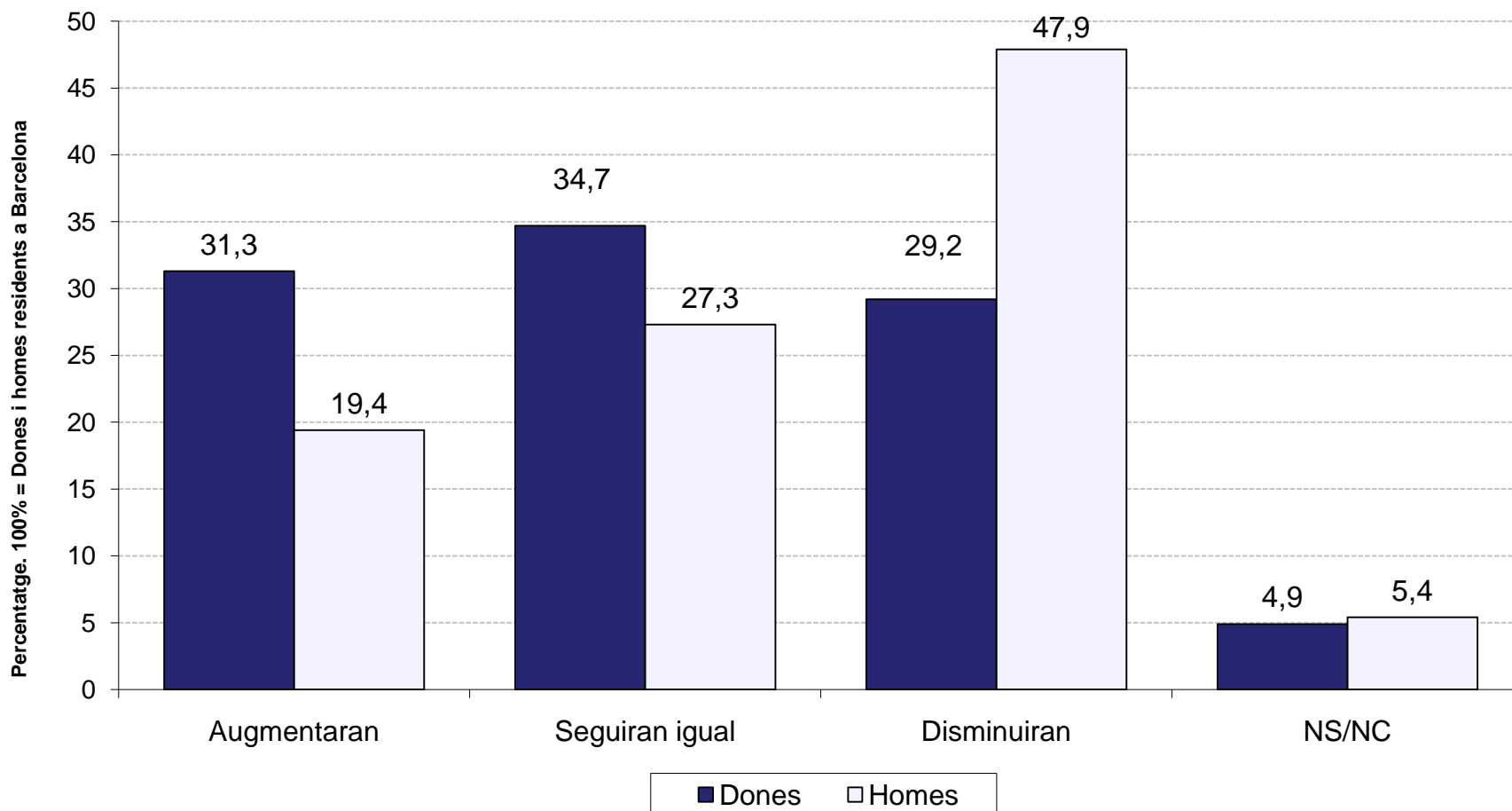
Enquesta de violència masclista a Barcelona. Edició 2010

La percepció de la violència masclista:

L'evolució futura de les agressions masclistes als espais públics

Formulació de la pregunta:

Creu que els comentaris grollers, els acostaments indeguts i altres agressions sexistes que pateixen les dones als espais públics augmentaran, seguiran igual o disminuiran els propers anys a Barcelona?

Enquesta de violència masclista a Barcelona. Edició 2010

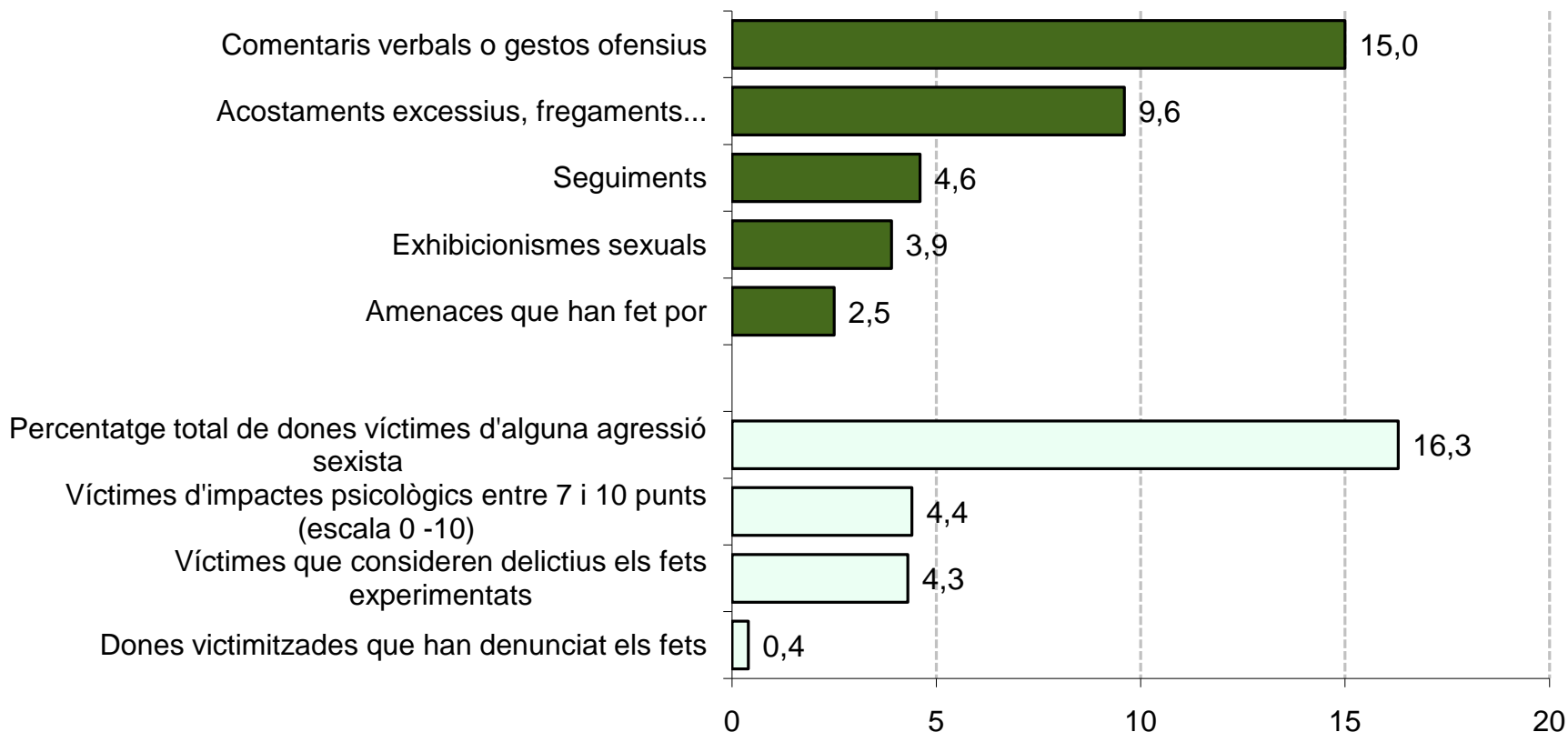
Les agressions masclistes als espais públics al llarg de 2009

Agressions contra les dones de 18 a 70 anys residents a Barcelona l'any 2009

Formulació de la pregunta:

Quantes vegades va patir cadascun dels següents fets de tipus sexista?

Percentatge de dones víctimes d'una agressió masclista als espais públics

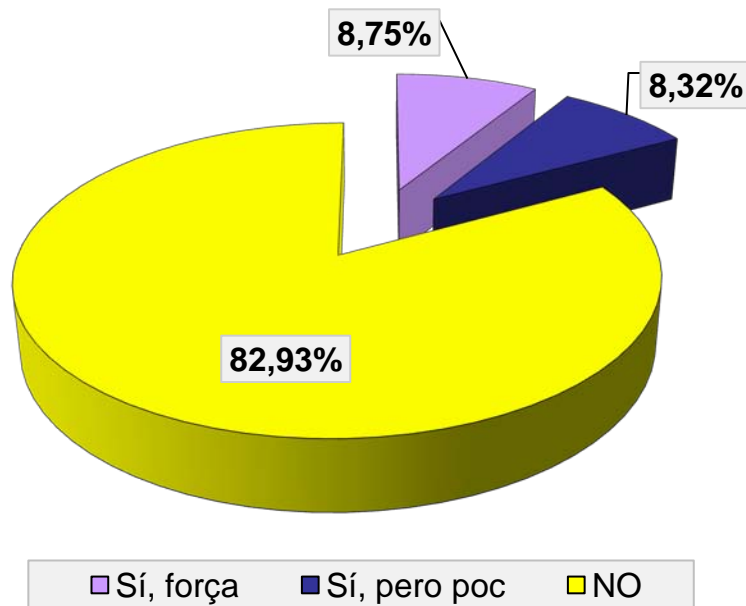
100% = Dones de 18 a 70 anys residents a Barcelona l'any 2009 - Mostra: 4.029. Població aproximada: 588.481 dones

Enquesta de violència masclista a Barcelona. Edició 2010

Qui ho va fer?

Pregunta: Coneixia el/s home/s que ho va/n fer?		
Resposta	%	Afectació (Escala 0-10)
Sí, força	8,8	8,17
Sí, però poc	8,3	9,48
No	82,9	6,4

Coneixia els homes que ho van fer?

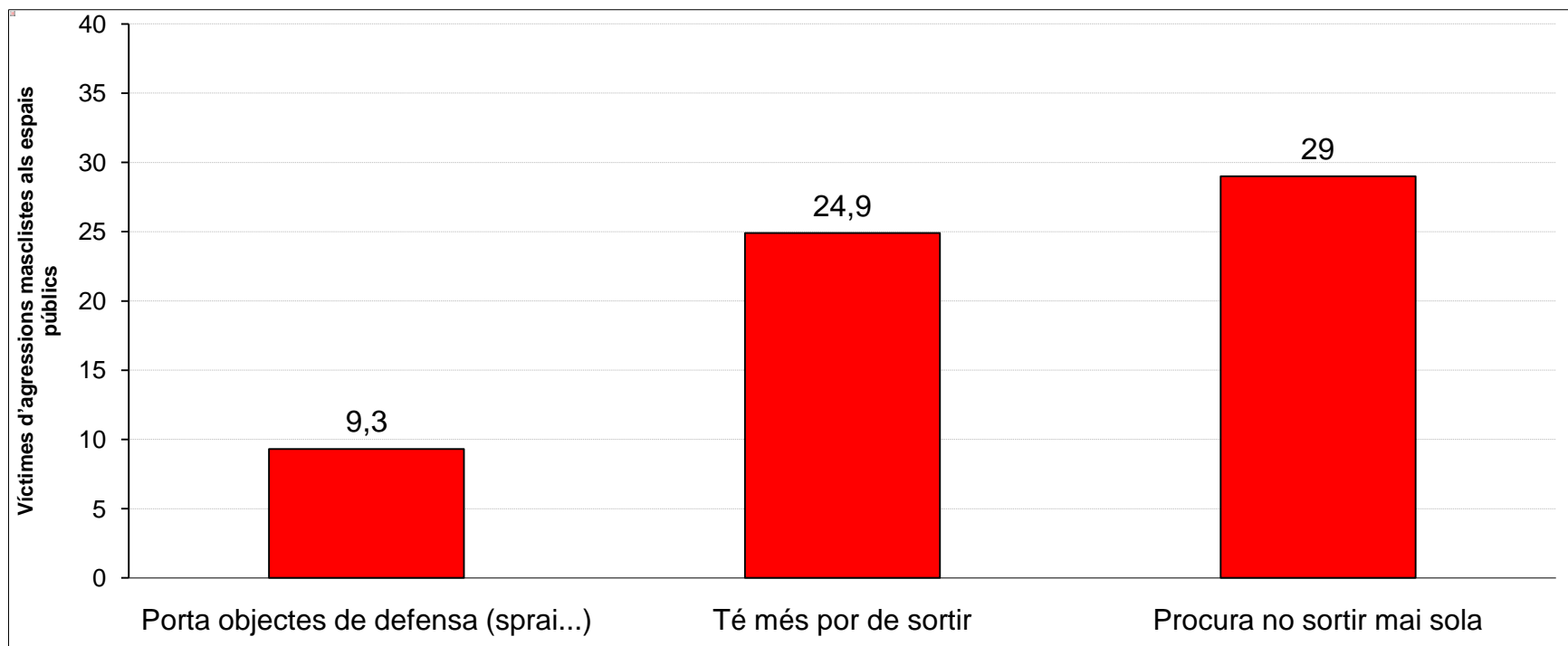
Enquesta de violència masclista a Barcelona. Edició 2010

Algunes conseqüències de les agressions masclistes a l'espai públic

Efectes de les agressions masclistes sobre els sentiments de por

Formulació de la pregunta: *Aquest fet que ha patit, ha tingut conseqüències com ara...?*

Un dels efectes negatius de les agressions masclistes a l'espai públic, incloses les agressions sense rellevància penal, consisteix en incrementar els sentiments d'inseguretat i de por i, per tant, limitar la llibertat de moviment i la qualitat de vida. Aquest és clarament el cas de les dones que han estat victimitzades, però hi ha dades que permeten parlar d'un efecte induït sobre el conjunt de les dones.

100% = Dones que han estat objecte d'una agressió masclista a l'espai públic que les ha afectat "molt" o "força"

Percepcions i fets experimentats a la feina
DISCRIMINACIÓ PER RAÓ DE SEXE

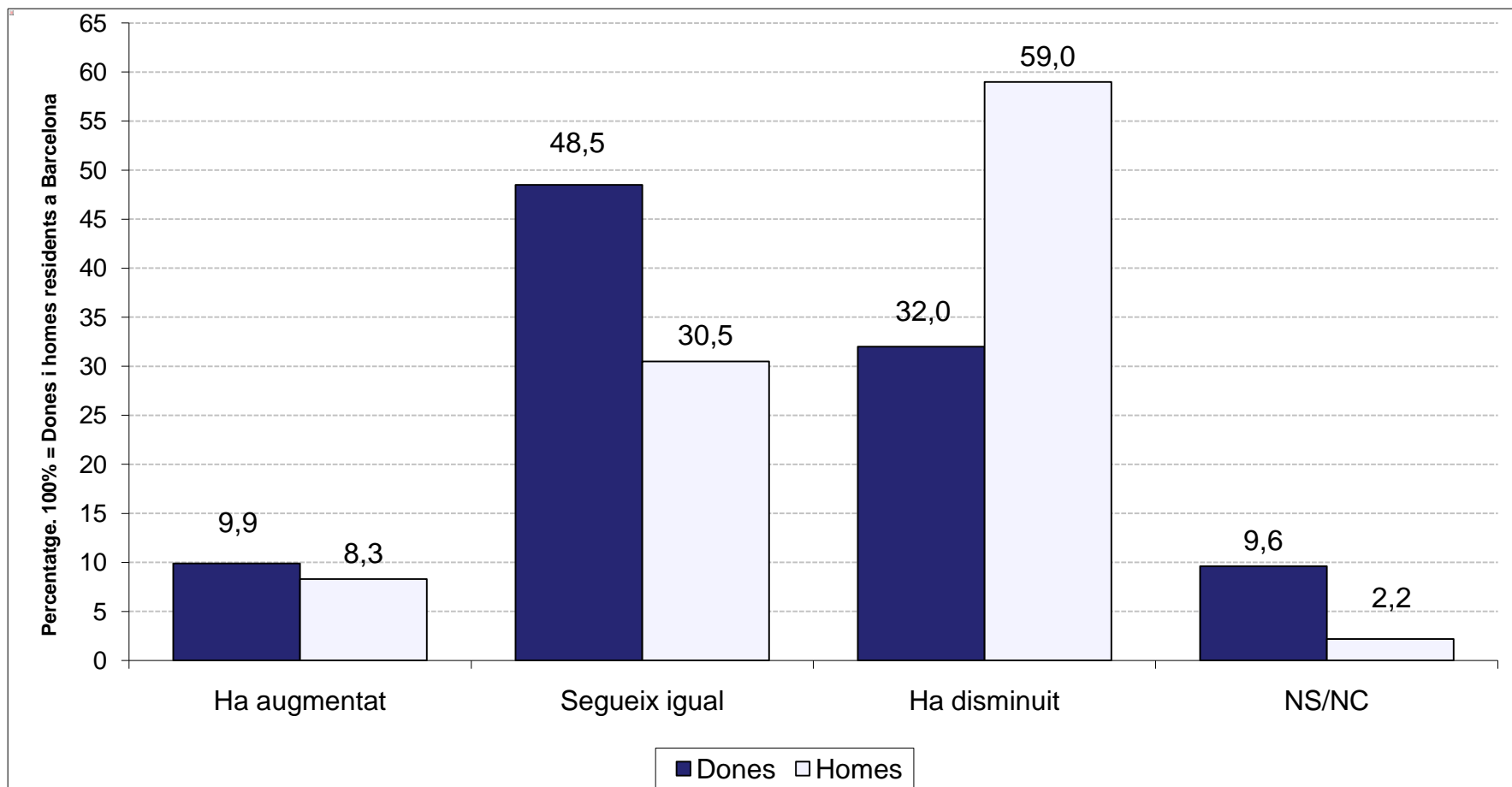
Enquesta de violència masclista a Barcelona. Edició 2010

La percepció de la violència masclista:

L'evolució passada de la discriminació laboral per raons de sexe

Formulació de la pregunta:

Creu que a Barcelona, al llarg dels darrers anys, la discriminació de les dones a la feina ha augmentat, segueix igual o ha disminuït?

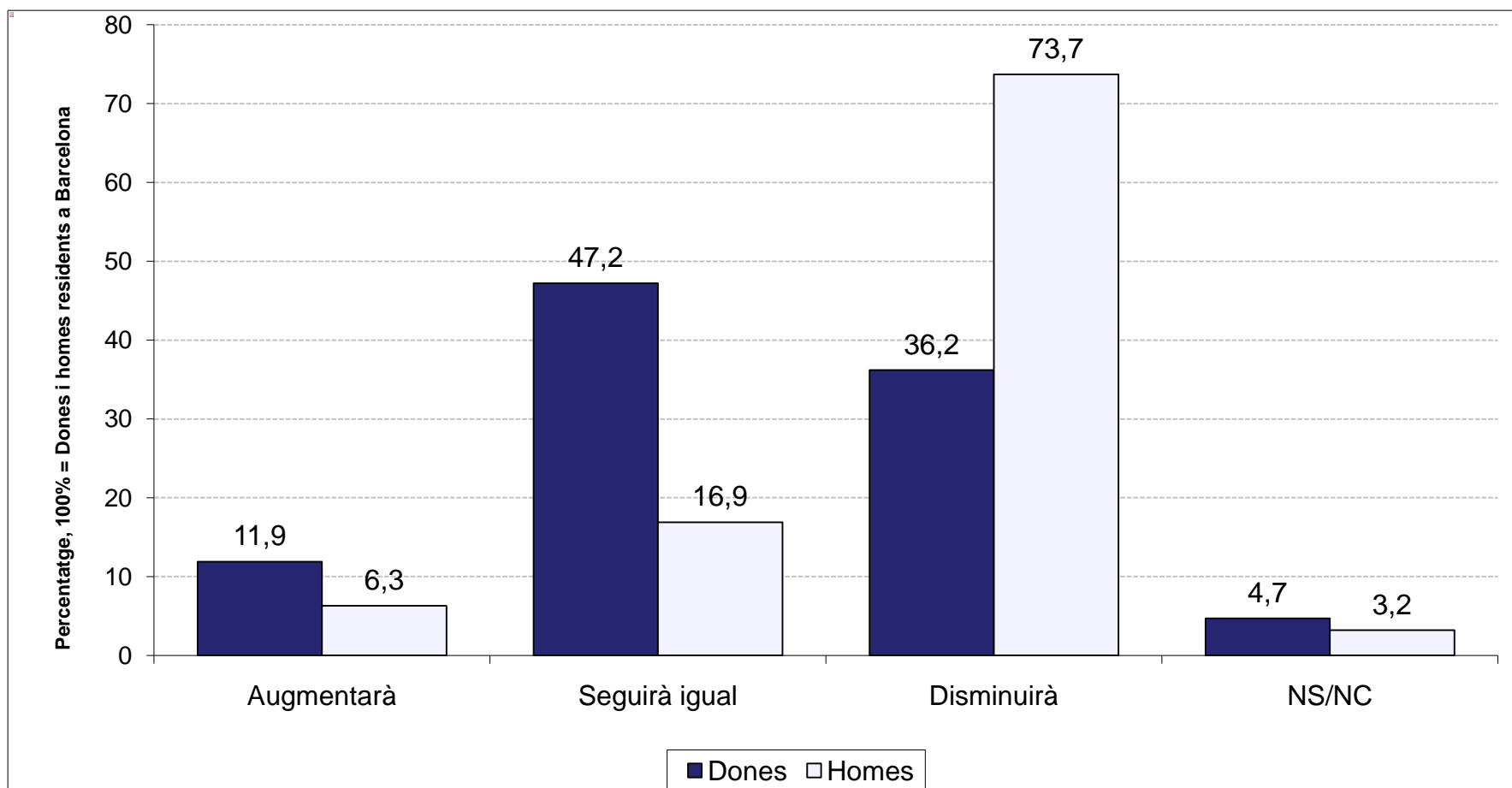
Enquesta de violència masclista a Barcelona. Edició 2010

La percepció de la violència masclista:

L'evolució futura de la discriminació laboral per raons de sexe

Formulació de la pregunta:

Creu que a Barcelona, els propers anys, la discriminació contra les dones a la feina augmentarà, seguirà igual o disminuirà?

Enquesta de violència masclista a Barcelona. Edició 2010

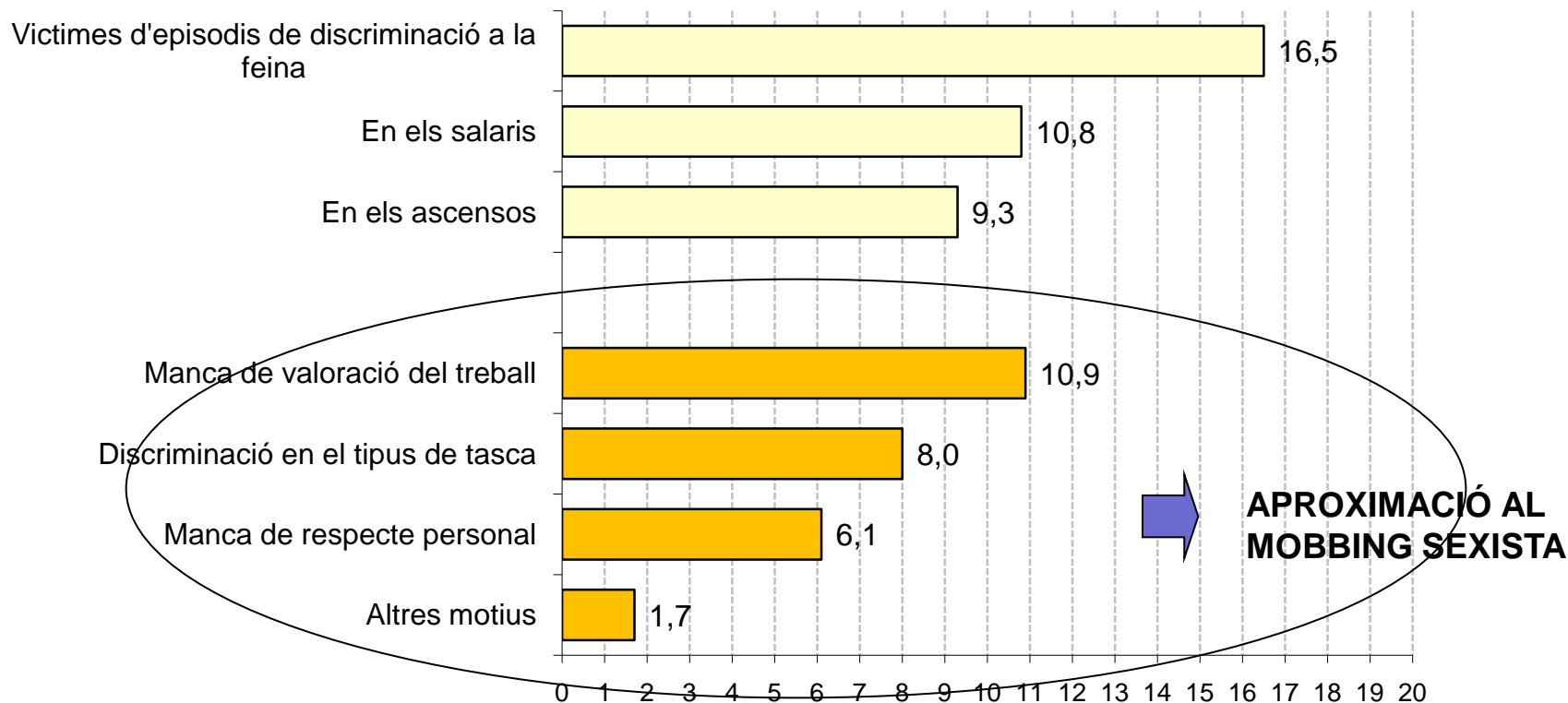
Discriminació per raó de sexe a l'àmbit laboral al llarg de 2009

Dones que treballen per compte d'altre

Formulació de la pregunta:

A la feina es va sentir discriminada pel fet de ser dona en...?

Tipus de discriminació a la feina pel fet de ser dona

100% = Dones que treballaven per compte d'altre l'any 2009

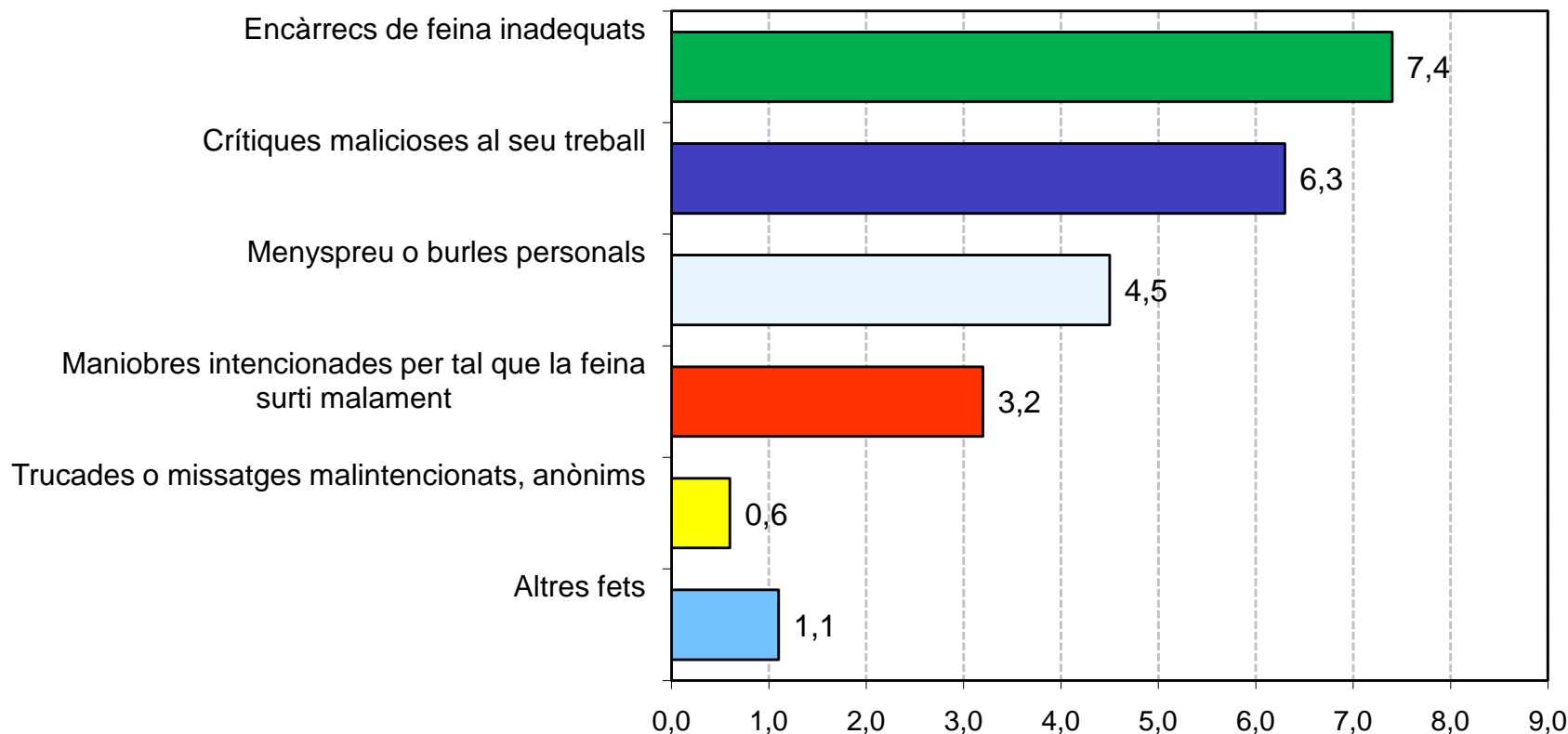
Enquesta de violència masclista a Barcelona. Edició 2010

Discriminació per raó de sexe a l'àmbit laboral al llarg de 2009

L'assetjament psicològic per motius sexistes. Dones que treballen per compte d'altre

Formulació de la pregunta:

L'any passat, quantes vegades va experimentar a la feina alguns dels fets següents pel fet de ser dona?

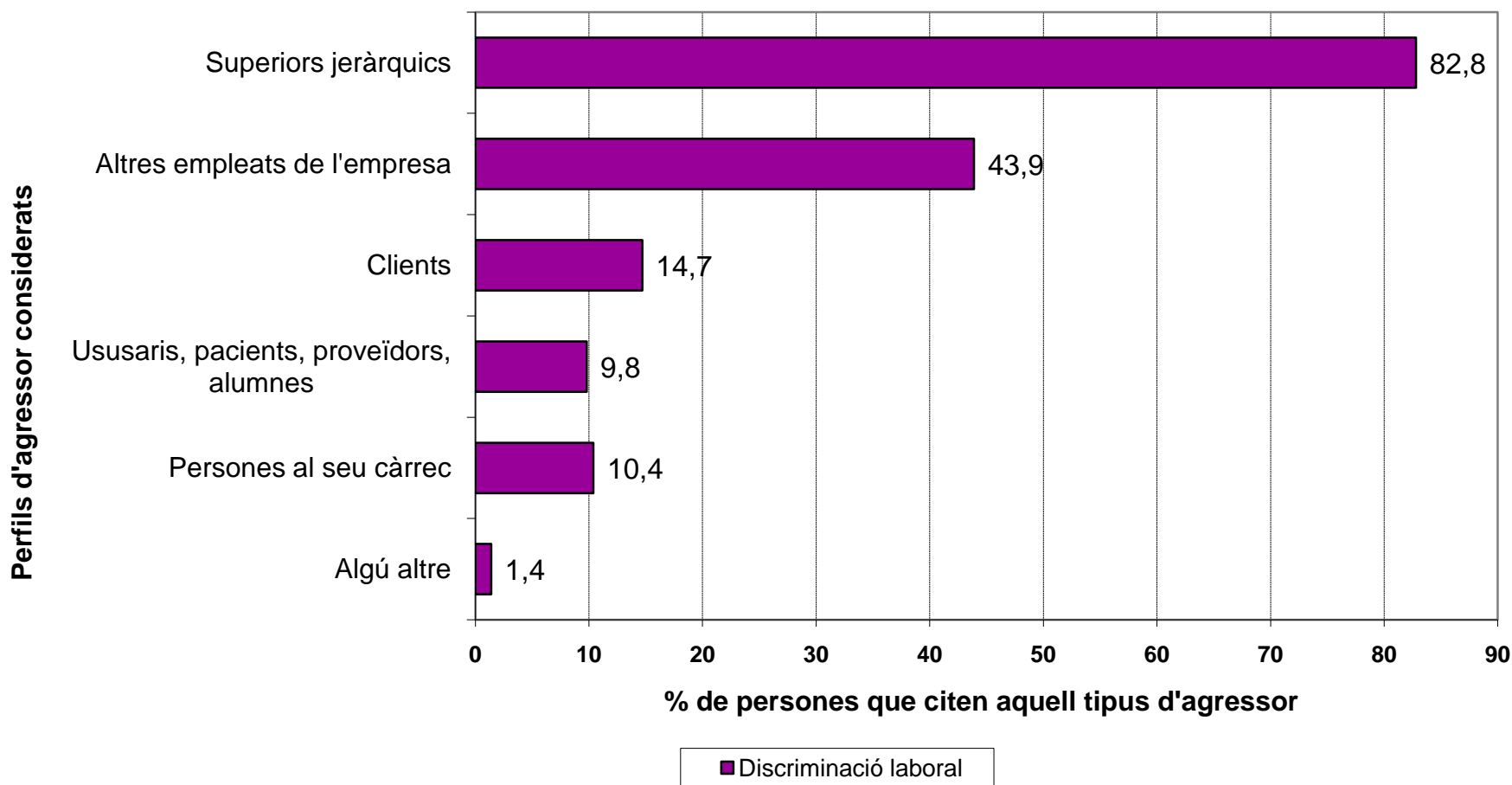

100% = Dones que treballaven per compte d'altre l'any 2009

Enquesta de violència masclista a Barcelona. Edició 2010

L'agressor a l'àmbit laboral era...?

Agressors dels fets ocorreguts a l'àmbit laboral. 2009

MULTIRESPOSTA

Dones que treballaven per compte d'altre i que informe de discriminacions per raó de sexe o d'agressions sexuals a la feina

Percepcions i fets experimentats a la feina
ASSETJAMENT SEXUAL

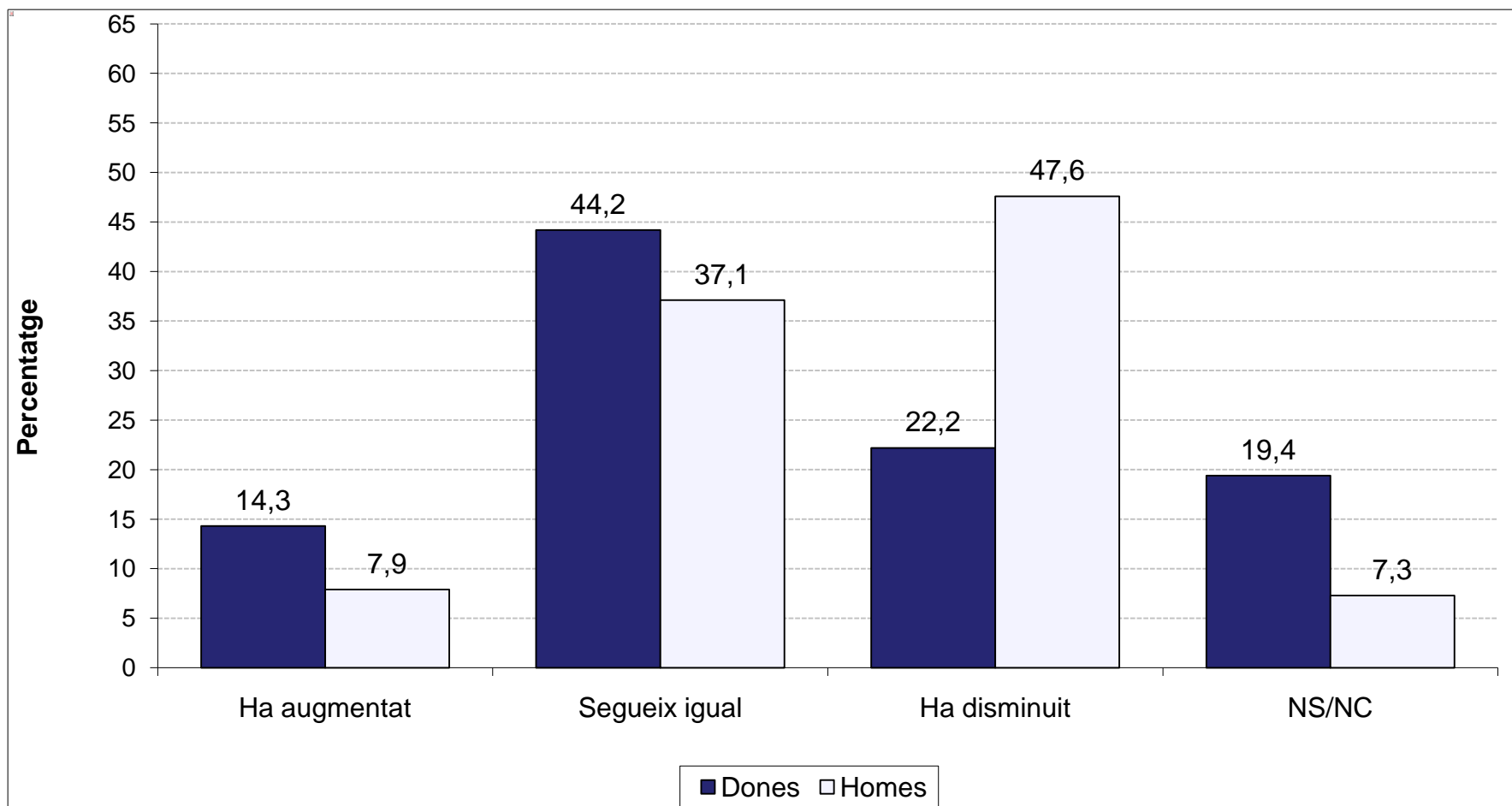
Enquesta de violència masclista a Barcelona. Edició 2010

La percepció de la violència masclista:

L'evolució passada de l'assetjament sexual a la feina

Formulació de la pregunta:

Al llarg dels darrers anys creu que l'assetjament sexual a la feina ha augmentat, segueix igual o ha disminuït a Barcelona?

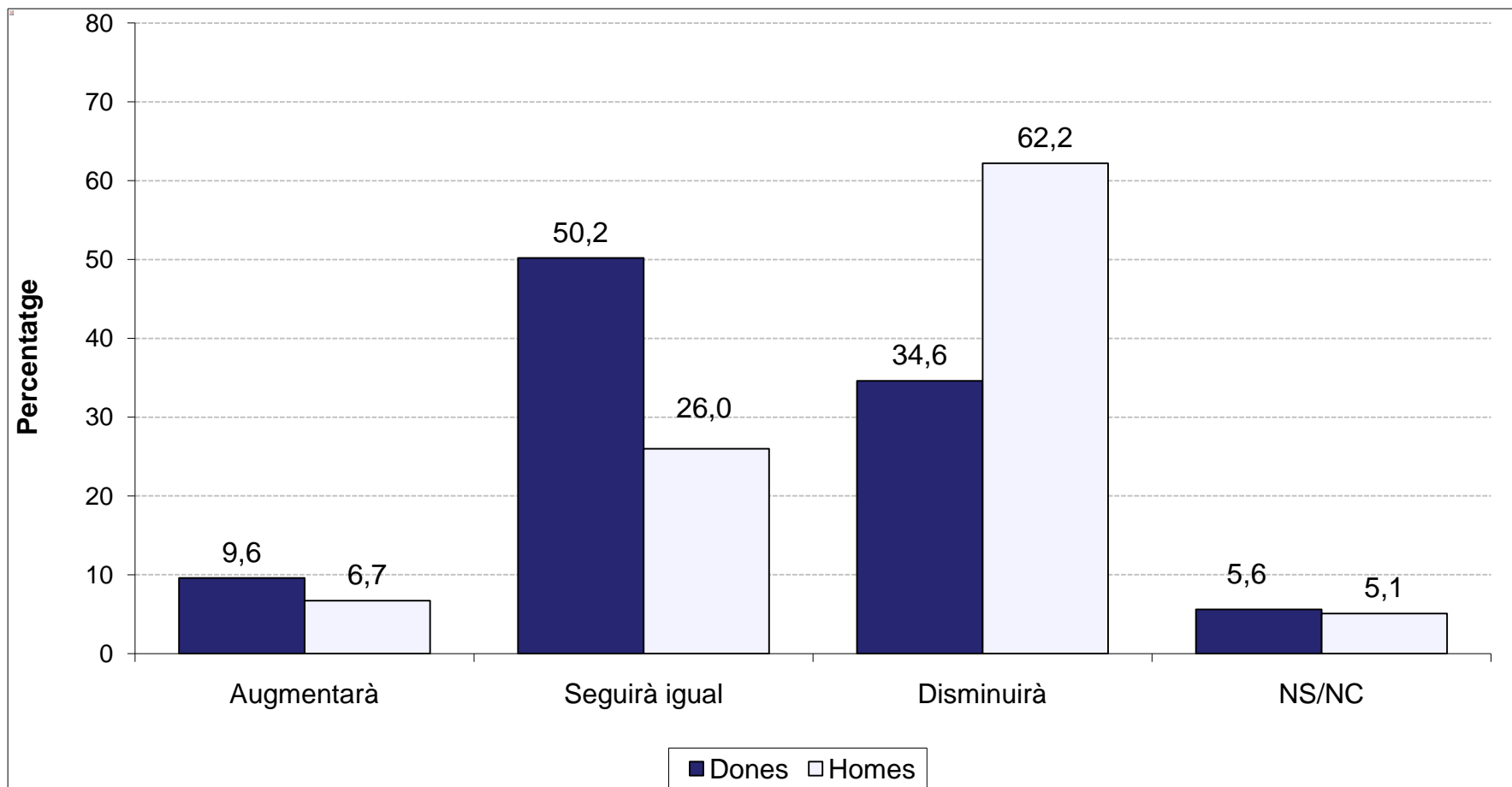
Enquesta de violència masclista a Barcelona. Edició 2010

La percepció de la violència masclista:

L'evolució futura de l'assetjament sexual a la feina

Formulació de la pregunta:

Els propers anys, creu que l'assetjament sexual a la feina augmentarà, seguirà igual o disminuirà a Barcelona?

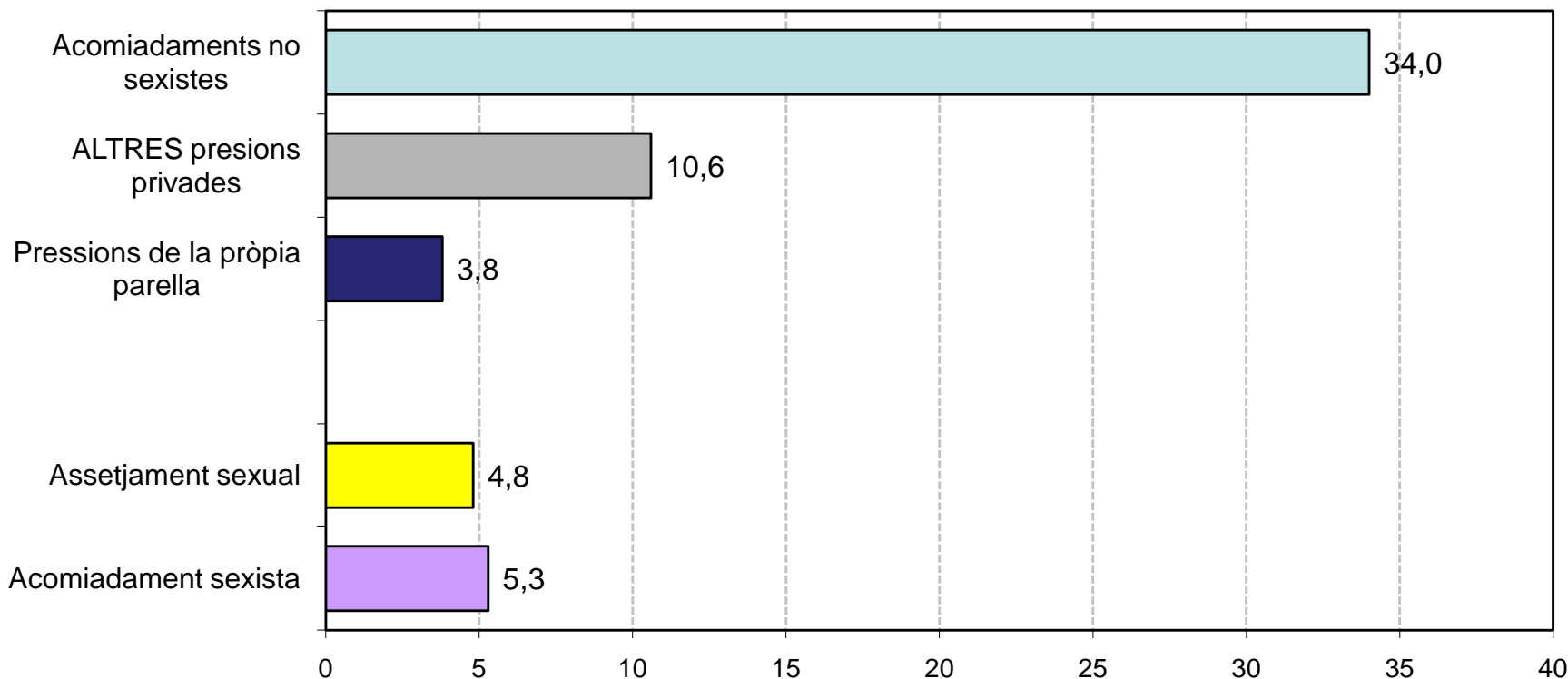
Enquesta de violència masclista a Barcelona. Edició 2010

Dones obligades a deixar una feina contra la seva voluntat, tota la vida

Formulació de la pregunta:

Al llarg de tota la seva vida, alguna vegada s'ha vist obligada a deixar UNA feina contra la seva voluntat perquè...?

Més d'un 10% de les dones han perdut la feina al llarg de la seva vida, a causa d'agressions masclistes directes, com ara l'assetjament sexual al treball (4,8%) o els acomiadaments sexistes (5,3%). I això en un entorn laboral i familiar on s'enregistren encara pràctiques discriminatòries.

Percentatge de dones que han treballat algun cop per compte d'altre

Percepcions i fets experimentats
AMB LES PARELLES HOME

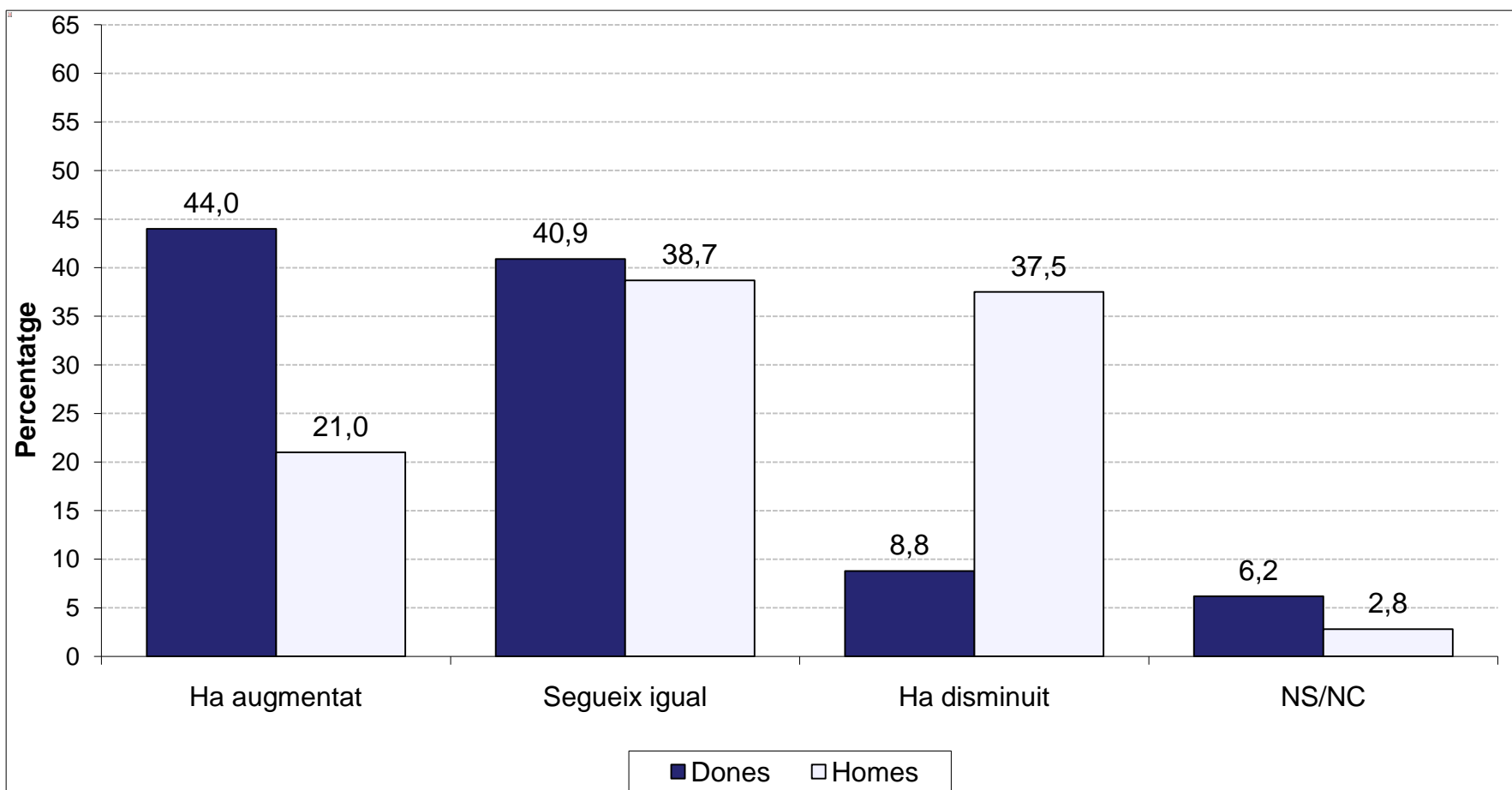
Enquesta de violència masclista a Barcelona. Edició 2010

La percepció de la violència masclista:

L'evolució passada de les agressions per part de parelles i ex-parelles

Formulació de la pregunta:

Creu que els darrers anys aquest tipus de violència ha augmentat, segueix igual o ha disminuït a Barcelona?

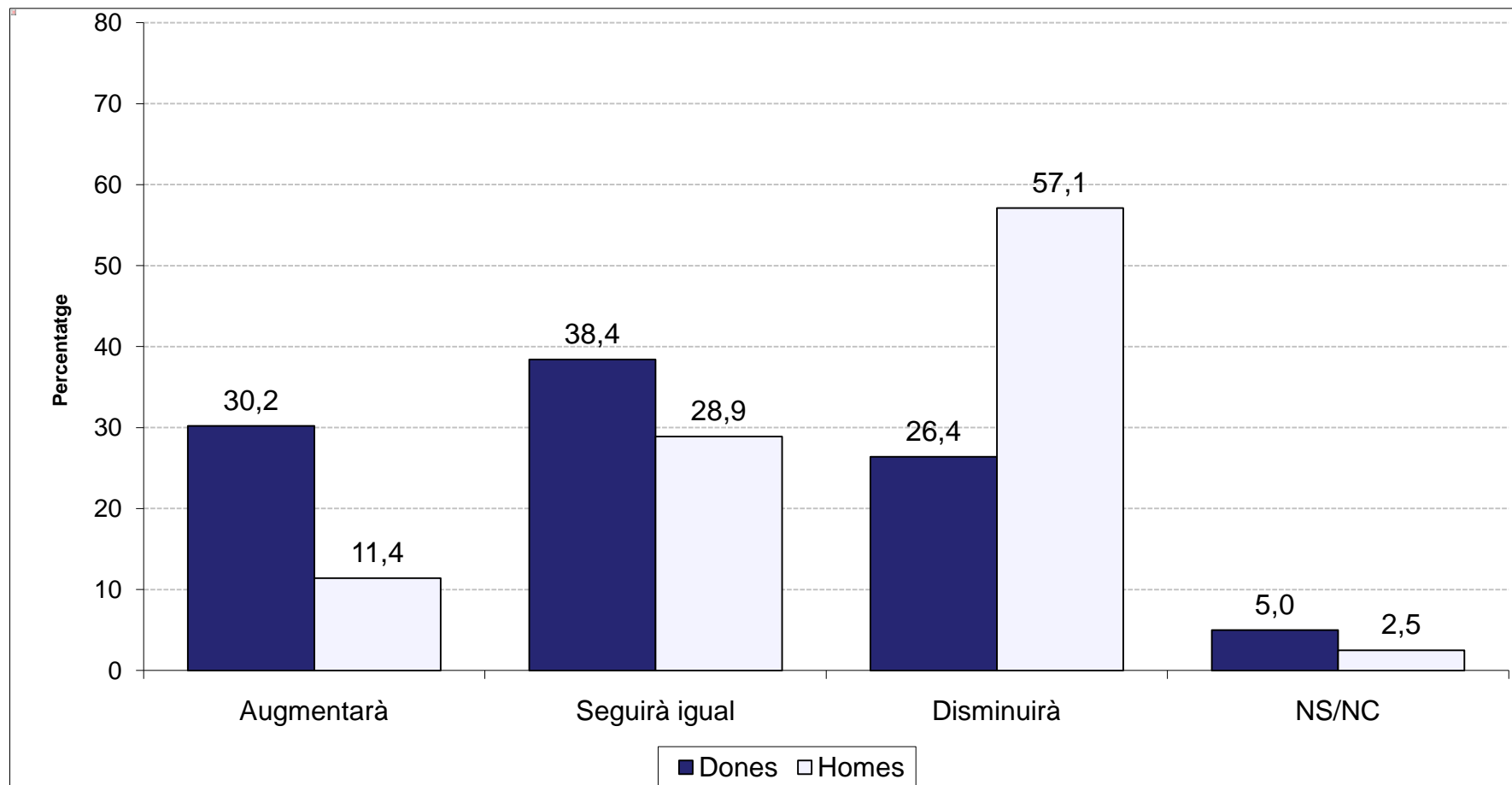
Enquesta de violència masclista a Barcelona. Edició 2010

La percepció de la violència masclista:

L'evolució futura de les agressions per part de parelles i ex-parelles

Formulació de la pregunta:

Els propers anys, creu que aquest tipus de violència augmentarà, seguirà igual o disminuirà a Barcelona?

Enquesta de violència masclista a Barcelona. Edició 2010

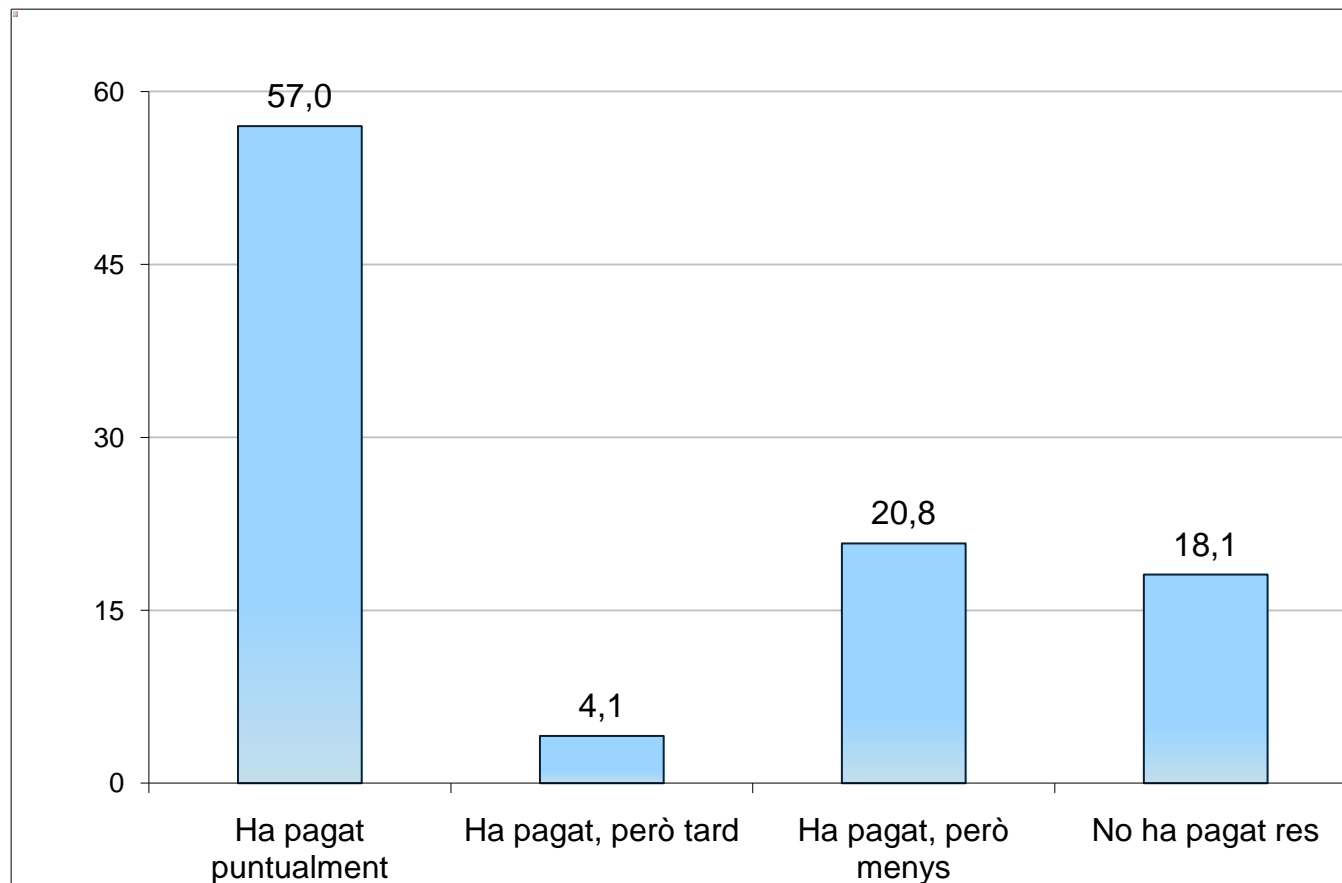
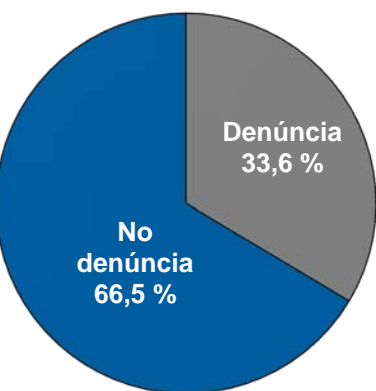
Incompliments familiars al llarg de l'any 2009

Pregunta, adreçada a dones amb dret a percebre una pensió de l'ex-parella home pels fills:
L'any passat (2009) aquesta ex-parella va pagar sempre la pensió dels fills?

El impagament de la pensió dels fills constitueix una infracció al llarg de l'any 2009 s'informa que el 38,9% dels pares amb obligació de pagar no ho van fer, o van pagar menys de l'establert.

El 33,6% d'aquest incompliment va ser denunciat, la qual cosa constitueix probablement l'indicador de denúncia més elevat en l'àmbit de la violència masclista.

**Denúncia d'incompliments
familiars.
La pensió dels fills**

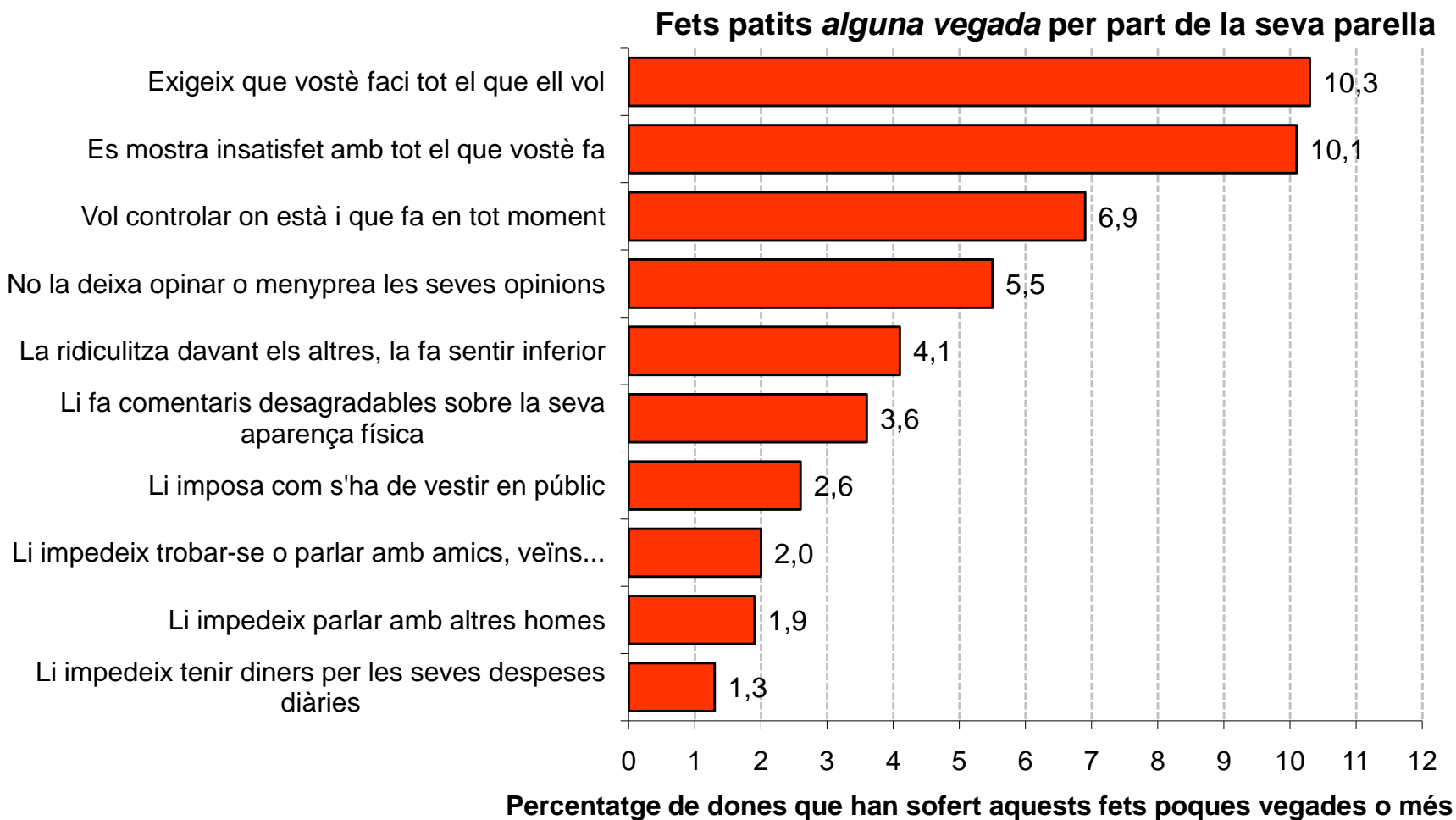
Enquesta de violència masclista a Barcelona. Edició 2010

Assetjament psicològic en l'àmbit de la parella actual

Formulació de la pregunta:

Amb quina freqüència la seva parella actual...?

*[Mai o gairebé mai; **Poques vegades**; **Força vegades**; **Sovint**; **Contínuament**...]*

Enquesta de violència masclista a Barcelona. Edició 2010

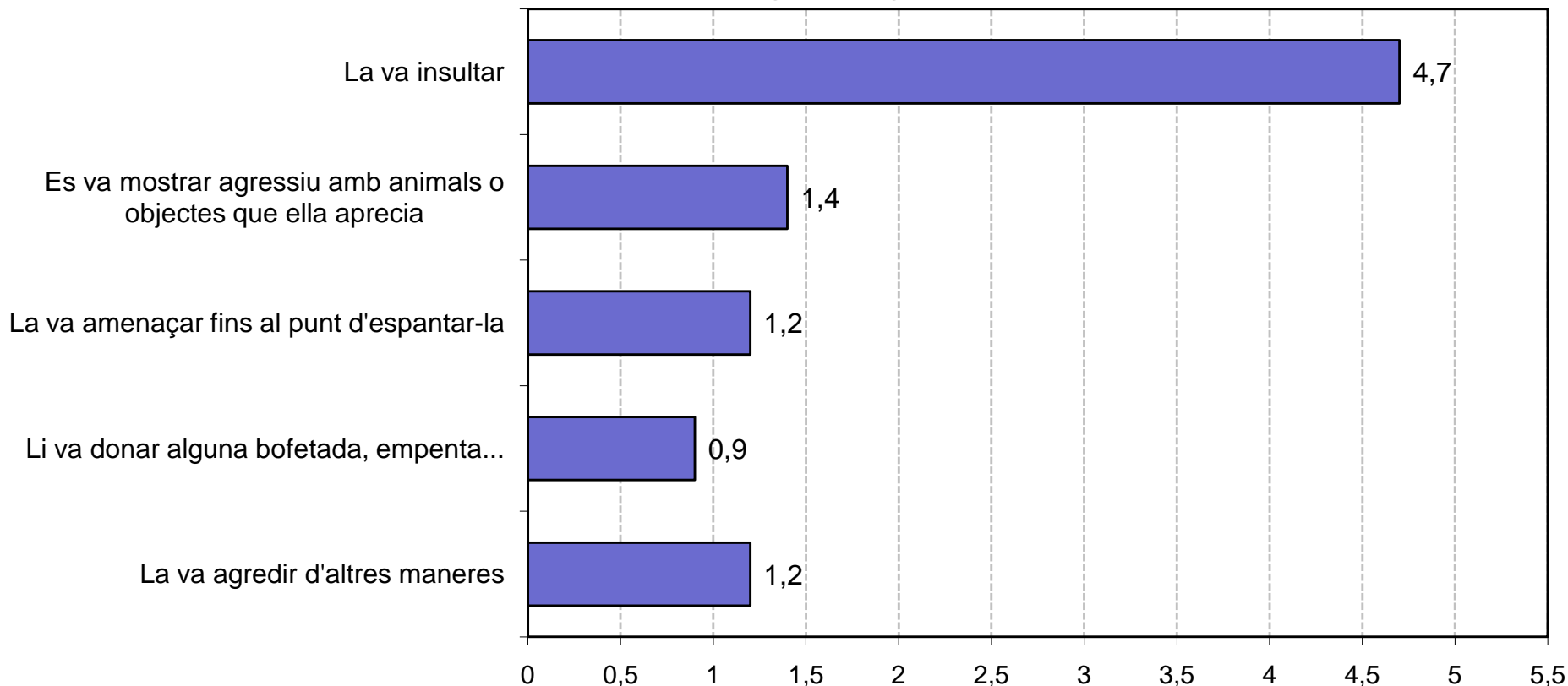
Agressions masclistes en l'àmbit de la parella al llarg de 2009

Formulació de la pregunta:

Amb quina freqüència la seva parella actual al llarg de l'any passat?

*[Mai o gairebé mai; **Poques vegades**; **Força vegades**; **Sovint**; **Contínuament...**]*

Fets patits alguna vegada per part de la seva parella

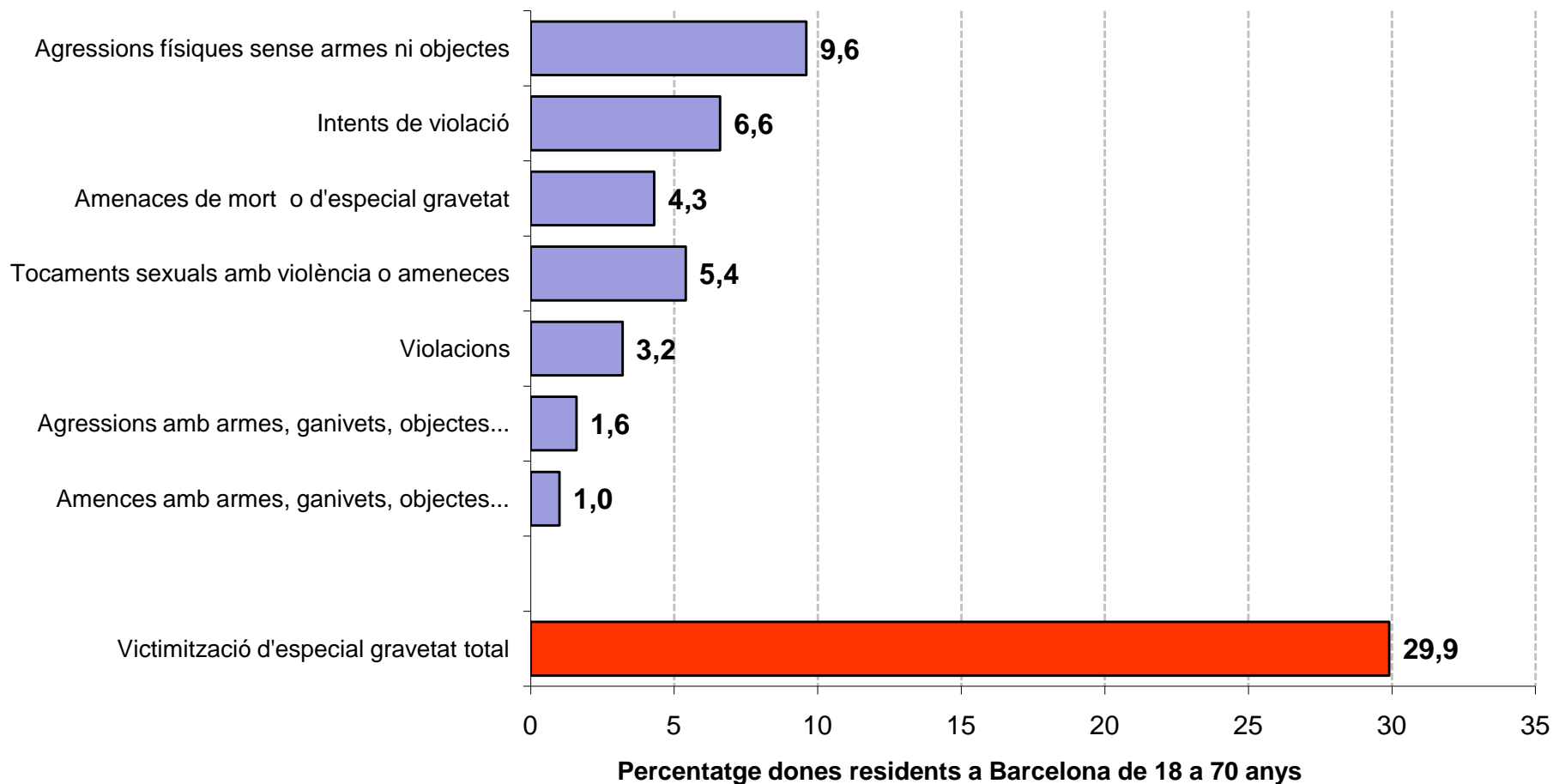
Percentatge dones que han patit poques vegades o més, l'any 2009

Agressions masclistes al llarg de tota la vida

Enquesta de violència masclista a Barcelona. Edició 2010

Agressions masclistes d'especial gravetat soferts al llarg de tota la vida

Aproximadament, una de cada tres dones residents a Barcelona ha estat objecte d'agressions masclistes greus al llarg de la seva vida. Aquest indicador s'obté agregant la victimització experimentada en set àmbits de victimització pels que preguntava explícitament l'EVMB

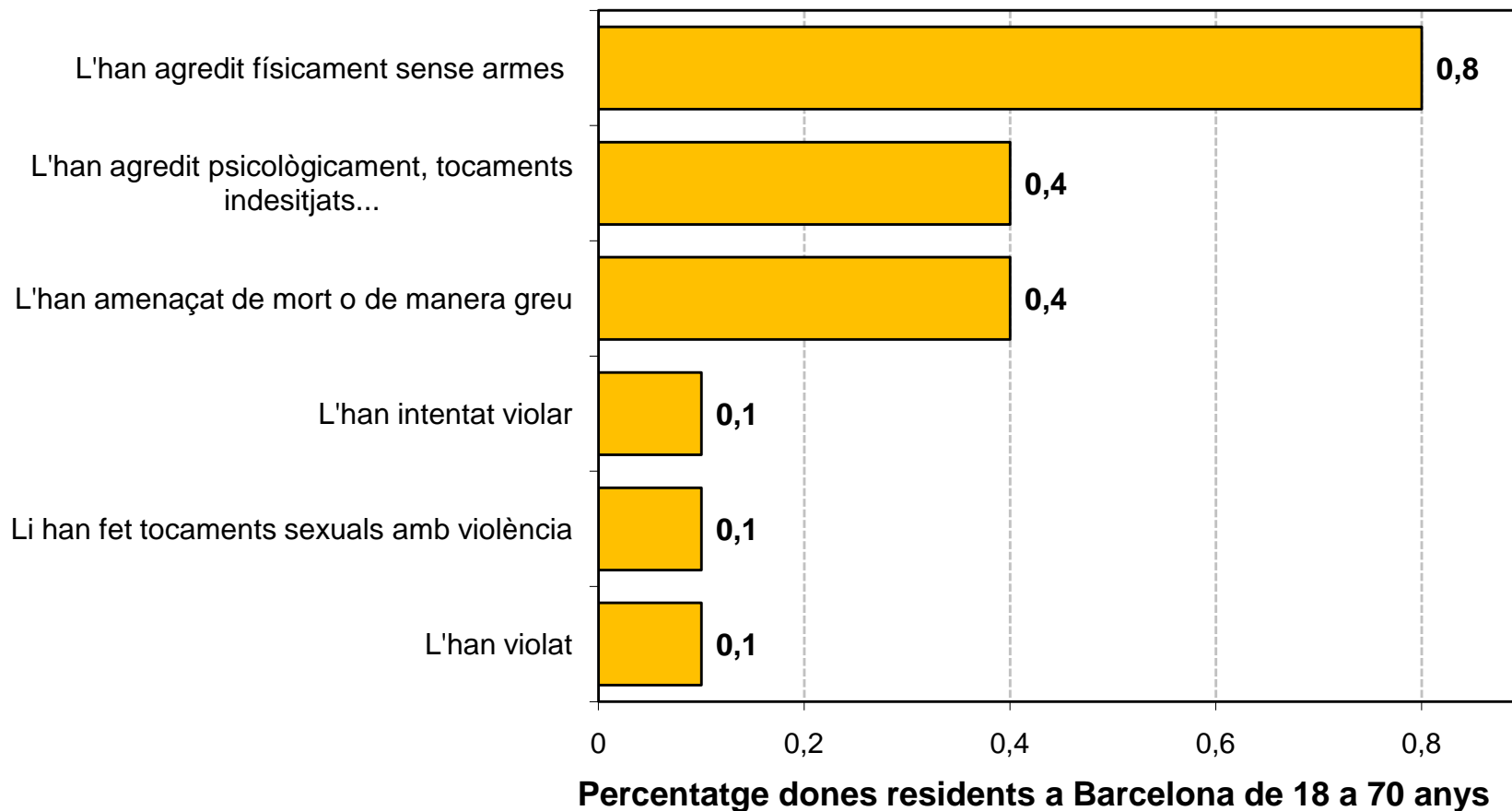
Enquesta de violència masclista a Barcelona. Edició 2010

Agressions masclistes d'especial gravetat sofertes durant l'any 2009

Formulació de la pregunta: *Al llarg de la seva vida ...?*

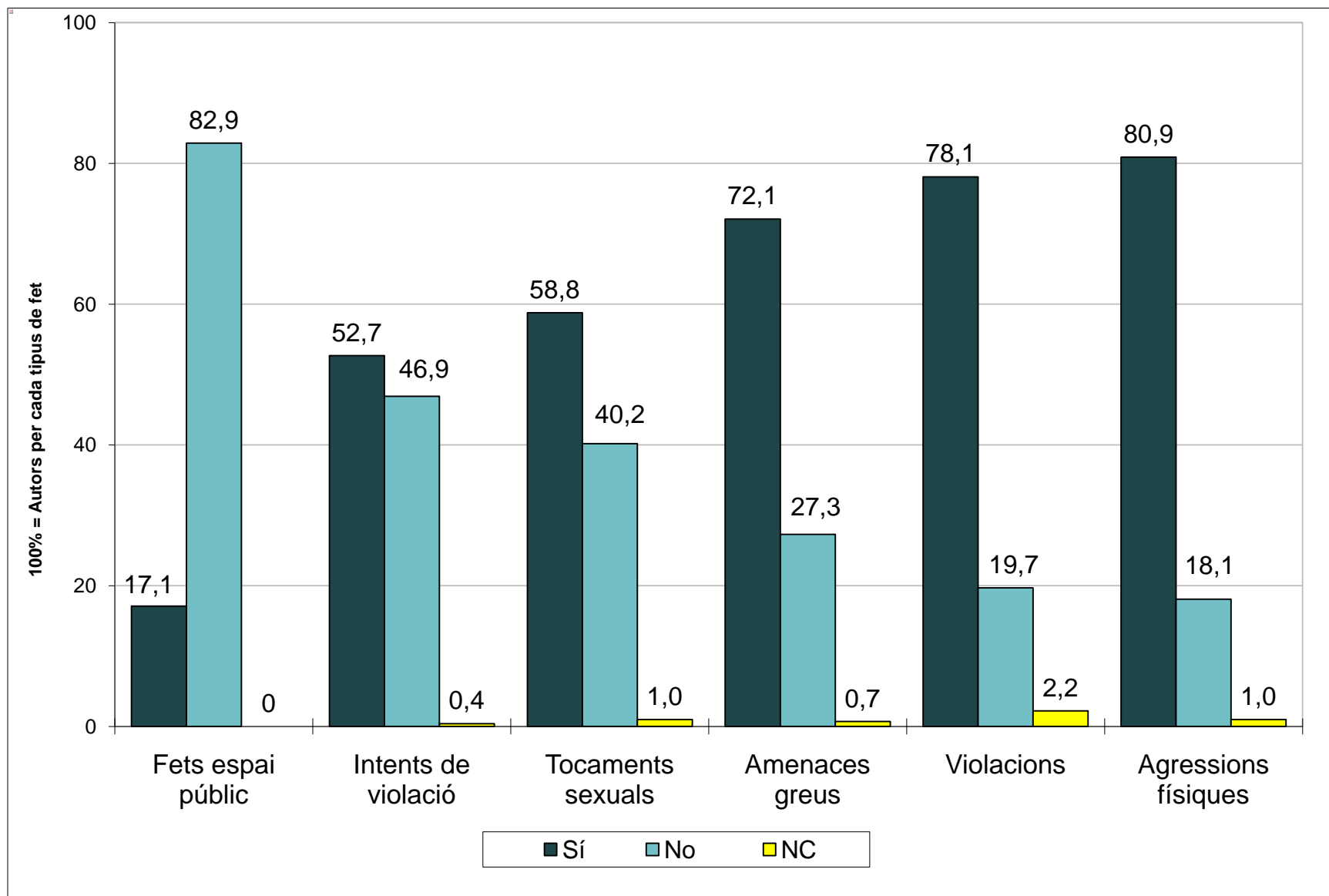
Pregunta auxiliar: *Quan va patir l'agressió més recent?*

Fets d'especial gravetat soferts l'any 2009

Enquesta de violència masclista a Barcelona. Edició 2010

Coneixia l'home o homes que ho van fer?

Enquesta de violència masclista a Barcelona. Edició 2010

Autors de les grans violències masclistes coneguts, al llarg de la vida

Relació entre agressor i víctima	Intents de violació	Tocaments sexuals	Amenaces greus	Violacions	Agressions físiques	TOTALS	
Marit o parella	0,0	0,0	2,0	0,0	3,4	1,8	16
Nòvio o parella que no conviu	0,0	0,8	0,7	0,0	2,0	1,3	11
Ex-marit o ex-parella	5,6	2,3	24,3	27,3	28,3	20,3	177
Ex-nòvio o exparella que no convivia	7,0	10,7	18,9	20,2	18,4	16,2	141
Altres familiars	19,7	23,7	10,1	17,2	28,9	22,7	198
Persones feina o relacionades	7,0	8,4	12,2	4,0	2,5	6,6	58
Coneguts	36,6	27,5	11,5	18,2	8,5	18,3	160
Altres	23,9	26,7	20,3	13,1	7,9	17,0	148
TOTAL	100	100	100	100	100	100	
TOTAL, 100% = agressors citats	142	131	148	99	353		873

Denúncia

Opinions

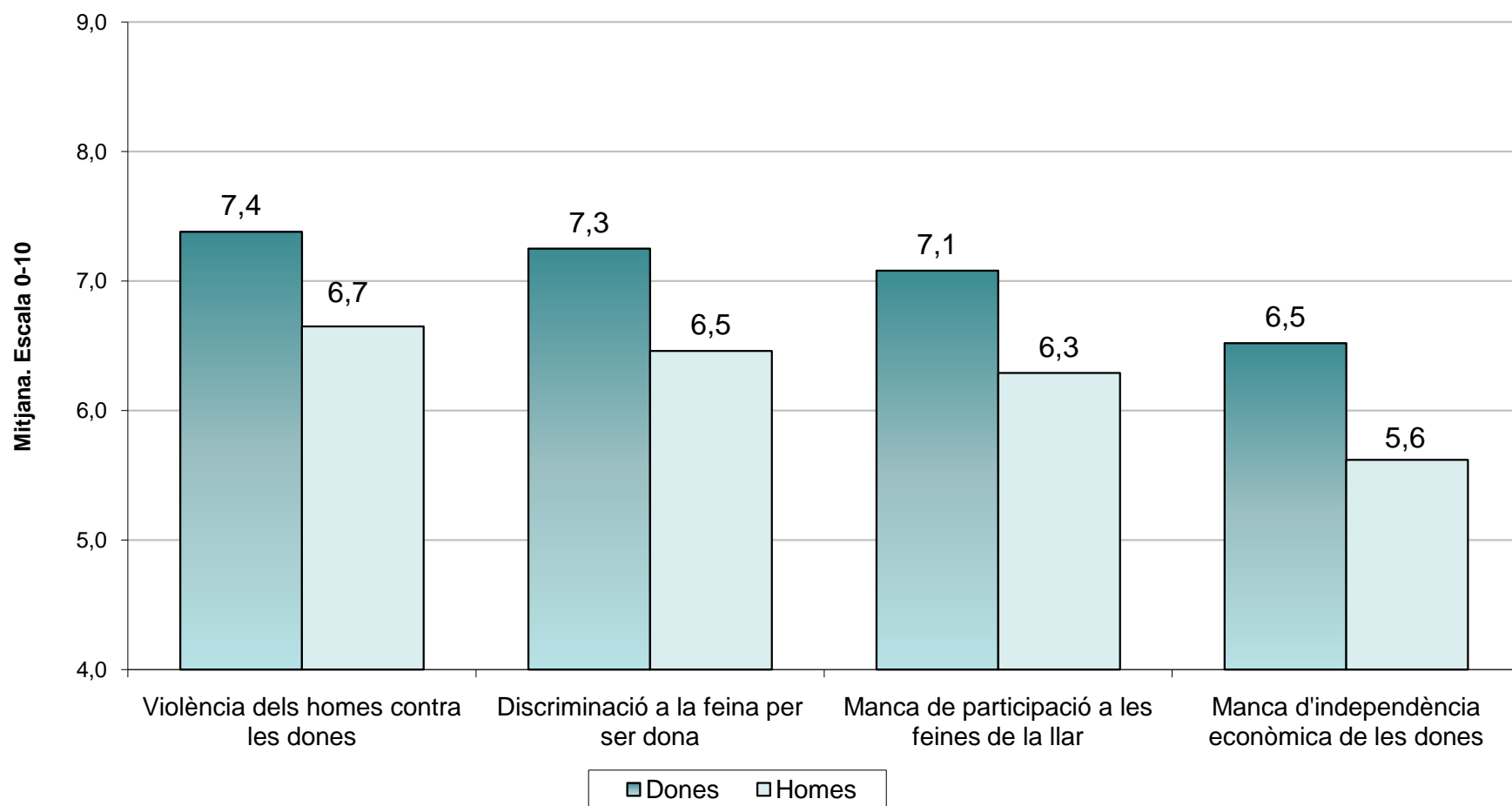
Enquesta de violència masclista a Barcelona. Edició 2010

Els problemes principals de les dones a Barcelona

Preguntes tancades. Valoració de quatre problemàtiques en una escala de 0 a 10

Formulació de la pregunta:

Ara li llegiré una relació d'assumptes. Valori'ls de 0, no són un problema, a 10, són un dels problemes principals per a les dones a Barcelona

Enquesta de violència masclista a Barcelona. Edició 2010

Alguns debats en curs:

Està més aviat d'acord o més aviat en desacord?

Formulació de la pregunta:

Li llegiré un seguit d'afirmacions i vostè m'indica si està més aviat d'acord o més aviat en desacord ...

Afirmacions	Més aviat D'ACORD		Més aviat en DESACORD		NS		NC	
	Dones	Homes	Dones	Homes	D	H	D	H
No hi ha treballs d'home, ni treballs de dona, amb la formació adequada tots podem fer qualsevol treball	90,4	81,6	8,9	17,5	0,5	1,0	0,2	0,0
Entre la gent jove ja no hi ha problemes de violència masclista	11,9	23,5	84,9	74,6	3,0	1,6	0,2	0,3
Quan es produeix un divorci, moltes dones abusen de les noves lleis per perjudicar a l' ex-marit	48,3	63,8	41,6	31,1	9,0	4,1	1,1	1,0
Una dona no ha de tolerar cap insult, cap agressió o a la parella i reaccionar a la primera	96,8	92,7	2,9	7,0	0,2	0,3	0,1	0,0

Enquesta de violència masclista a Barcelona. Edició 2010

Alguns debats en curs: Què és més greu?

Formulació de la pregunta:

Què creu que és més greu

Preguntes formulades	Més greu LA PRÒPIA PARELLA		Més greu UNA ALTRA PERSONA		IGUAL DE GREU		NS/NC	
	Dones	Homes	Dones	Homes	Dones	Homes	D	H
Què creu que és més greu, agredir físicament la pròpia parella o una altra persona ?	41,4	54,9	1,3	1,0	56,5	44,1	0,8	0,0
Què creu que és més greu, obligar a mantenir una relació sexual a la pròpia parella o a una altra persona	20,0	22,0	9,1	10,2	68,9	65,7	2,1	2,0

Enquesta de violència masclista a Barcelona. Edició 2010

Valoració d'alguns comportaments que poden produir-se a les parelles

Formulació de la pregunta:

Ara li llegiré una relació de comportaments que alguns homes practiquen amb les seves parelles. Indiqui, si us plau, fins a quin punt li sembla que aquests comportaments són formes de violència masclista? Valori-ho en una escala de 0 (no ho són gens) a 10 (ho són totalment)

Comportament	Valoració. Mitjana, escala de 0 a 10
Donar-li una bufetada, un cop, una empenta	9,6
Llançar-li un objecte en una discussió	9,4
Pressionar a la parella a mantenir relacions sexuals	--
Impedir que disposi de diners per a les seves despeses diàries	9,2
Criticar o ridiculitzar el que fa	9,0
No deixar que parli amb persones de l'altre sexe	9,3
No tenir mai en compte la seva opinió	9,1
Controlar on és i què fa en cada moment	9,0
Controlar les relacions que té amb familiars i amics	--

Enquesta de violència masclista a Barcelona. Edició 2010

Valoració d'alguns comportaments que poden produir-se a les parelles: el retret inexistent, molt baix o baix

Les diferències entre homes i dones

Formulació de la pregunta:

Ara li llegiré una relació de comportaments que alguns homes practiquen amb les seves parelles. Indiqui, si us plau, fins a quin punt li sembla que aquests comportaments són formes de violència masclista? Valori-ho en una escala de 0 (no ho són gens) a 10 (ho són totalment)

Comportament	Percentatge sobre la població de DONES		Percentatge sobre la població d'HOMES	
	Valors 0-4	Valors 5-6	Valors 0-4	Valors 5-6
Donar-li una bufetada, un cop, una empenta	1,1	2,2	1,3	2,6
Llançar-li un objecte en una discussió	1,5	3,7	2,2	4,8
Impedir que disposi de diners per a les seves despeses diàries	1,4	4,3	3,2	7,6
Criticar o ridiculitzar el que fa	2,1	5,8	4,4	13,0
No deixar que parli amb persones de l'altre sexe	1,9	4,1	5,1	6,0
No tenir mai en compte la seva opinió	1,5	5,1	2,9	11,8
Controlar on és i què fa en cada moment	1,7	6,2	5,4	14,3

Fitxes tècniques

Enquesta de violència masclista a Barcelona. Edició 2010

Fitxa tècnica EVMB 2010. Mostra de dones

Àmbit:	Barcelona
Univers:	Dones de 18 a 70 anys residents a Barcelona
Grandària de la mostra:	Mostra teòrica total: 4.029 dones
	Mòdul victimització: 100% de la mostra de dones
	⇒ Mòdul Espai Públic: Dones que visqueren a Barcelona l'any 2009
	⇒ Mòdul Laboral: Dones que treballaven per compte d'altres l'any 2009
	⇒ Mòdul Ex-parelles: Dones que han tingut ex-parelles
	⇒ Mòdul Parelles: Dones que conviuen amb un home com a parella
	⇒ Mòdul Gran Violència 100% mostra dones
	Mòduls opinió: mòdul 1: 1/3 part mostra dones
	mòdul 2: 1/3 part mostra dones
	mòdul 3: 1/3 part mostra dones
	mòdul 4: 100% mostra dones
Tipus de mostra:	Estratificada no proporcional amb quotes per estrat territorial i d'edats a cada zona (18-29, 30-49, 50-59, 60-70)
Tipus d'entrevista:	Sistema CATI (enquesta telefònica assistida per ordinador)
Treball de camp:	Del 8 d'abril al 30 de juny de 2010
Error mostral:	L'error estadístic pel total de la mostra amb un interval de confiança del 95,5% i una variança de $p=q=0,50$, és de $\pm 1,54$

Enquesta de violència masclista a Barcelona. Edició 2010

Fitxa tècnica EVMB 2010. Mostra d'homes

Àmbit:	Barcelona
Univers:	Homes de 18 a 70 anys residents a Barcelona
Grandària de la mostra:	Mostra teòrica total: 315 homes Mòdul característiques bàsiques: 100% mostra d'homes Mòduls opinió: 100% mostra d'homes (No se'ls administren els mòduls de victimització)
Tipus de mostra:	Proporcional amb quotes per estrats d'edat
Tipus d'entrevista:	Sistema CATI (enquesta telefònica assistida per ordinador)
Treball de camp:	Del 13 d'abril al 16 de juny de 2010
Error mostral:	L'error estadístic pel total de la mostra amb un interval de confiança del 95,5% i una variança de $p=q=0,50$, és de $\pm 5,52$